



Djurhälsovård – Nöt 2019

Bakgrund

Gård och Djurhälsan (G&D) bedriver djurhälsovård som är öppen för alla uppfödare av nötkreatur, men med särskilt fokus på kalv- och ungdjurshälsa. G&D erbjuder djurhälsovård för nötkreatur i hela landet och under 2019 har arbetet inom ramen för Djurhälsovård – Nöt inriktats på:

- Hälsovård med nationell täckning
- Beredskap och arbete med viktiga infektionssjukdomar
- Samverkan och expertfunktion
- Arbete med fokusfrågorna:
 - Hälsa hos kalvar och ungdjur
 - Uppföljning av genomförda smittskyddssamråd vid ny- eller ombyggnation av djurstallar
 - Sjukdomsregistrering vid slakt, nationella och gårdsspecifika nyckeltal
 - Kunskapsförmedling

Resultat och Diskussion

Det finns en ökad efterfrågan på G&D:s djurhälsotjänster inom nöt (BAS, PLUS och TOPP). En stor andel av besöken inom djurhälsokontrollen omfattar kontroll och rådgivning inom Smittsäkrad besättning. Trenden är att antalet anslutna besättningar stadigt ökar och i december 2019 hade G&D:s djurhälsotjänster inom nöt cirka 1 600 kunder. Beräkningar angående G&D:s marknadsandel visar att G&D:s djurhälsorådgivning når 41 % av den totala nötslakten samt 48 % av de slaktade handjuren.

Nöt BAS omfattar tillgång till telefonkonsultation om sjukdomsförebyggande åtgärder, viss sjukdomsdiagnostik samt information via vår hemsida respektive riktad information till anslutna djurägare. De som ansluter sig till Nöt PLUS erbjuds därutöver även ett årligt hälsovårdsbesök på gård medan Nöt TOPP innehåller ytterligare ett rådgivningsbesök på gård per år. I år har användningen av olika digitala sätt att bedriva rådgivningen testats genom skickade filer, filmer, videokonsultation, digitala möten med gårdens personal på distans mm.

I arbetet med beredskap och bekämpning av smittsamma djursjukdomar är G&D en resurs. Vid sjukdomsutbrott kan vi bidra med expertkompetens inom nötköttsproduktion som stöd till myndigheter, bransch och enskilda djurägare. Genom



vår fältverksamhet fångar vi upp relevanta frågeställningar och kanaliserar dessa till forskningsprojekt eller expertmyndigheter. Under 2019 har bland annat resurser lagts på information och strategier avseende fräsbrand, kalvsjukdomar och *Mycoplasma bovis*. G&D har en unik erfarenhet av kalv- och infektionssjukdomar i fält och kan hjälpa till med information och rådgivning avseende diagnostik, smittskydd, behandling och smittspårning i drabbade besättningar. 2019 har vi i samarbete med SVA sammanställt analysvar för de vanligaste infektionssjukdomarna för kalvar inkomna via G&D:s Kalvpaket. När nya sjukdomar dyker upp, som inte faller inom ramarna för myndighetsingripande, arbetar vi med beredskap och åtgärder avseende bekämpning och profylax inom näringen.

Kunskapsuppbyggnad, kunskapsförmedling och utvecklingsarbete pågår löpande och kunskapsuppbyggnaden tar även vidareutveckling av produktionsformer och strukturutveckling i beaktande. I den pågående strukturutvecklingen inom mjölk- och nötköttproduktionen ser vi ett stort behov av rådgivning, till exempel på grund av förändrade produktionsmodeller och ökande besättningsstorlekar. I år har vi sammanställt genomförda smittskyddsområden vid förprovning av stallar för ny- eller ombyggnation där våra erfarna veterinärer inom smittskydd, djurvälstånd och management runt djurstallar har gett viktiga råd för byggnation för kalvar och dikor.

Vi har breda informationskanaler och samverkar med många aktörer i branschen och i övrigt inom nötköttsektorn. Vi har en bred kunskapsförmedling som är öppen för alla. Vår nya hemsida, www.gårdochdjurhälsan.se, innehåller aktuell information om frågor som rör både hälsa och produktion. Hemsidan www.smittsäkra.se är en kunskapsbas för smittskydd. Våra nyhetsbrev ges ut sex gånger per år och våra mätningar visar att de når en stor publik och är uppskattade. Vidare skriver vi regelbundet i branschtidningar, oftast med fokus på djurhälso- och smittskyddsfrågor. I händelse av utbrott eller andra viktiga hälsofrågor är vi snabba med att ta fram fakta och förmedla kunskap på olika sätt. Under 2019 har vi fortsatt med snabba digitala kontaktytor för att ytterligare förbättra vår kunskapsförmedling och kommunikation. G&D verkar som en kompetensresurs till alla nötköttproducenter för allmänna djurhälsofrågor på telefon och e-post, samt är ett stöd till besättningsveterinärer i frågor rörande hälsoproblem i nötköttproducerande besättningar. Utöver information via internet och fackpress bedriver vi bred kursverksamhet till nötköttföretagare, rådgivare och andra intressenter. Denna verksamhet finansieras fullt ut av kursdeltagarna, men medger möjlighet att sprida generell information om viktiga hälsofrågor.